

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — Ide intézendő a lap eszaki részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben érv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sótár és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvétetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — Ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyitólapon egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam.

Vasárnap 1903. évi augusztus 23-án.

34. szám.

Nők a magyar iparért.

(H.) Életünk rendje, mindennapi szükségleti cikkekünk, a körülöttünk levő tárgyak, az egész háztartás a nők gondja. A nőknek van első sorban szavuk abban, hogy milyen eszközökkel és tárgyakkal rendezzük be mindennapi életünket. E tárgyak és eszközök az ipar termékei. Így hát a nőknek van főbefolyásuk abban és arra, hogy milyen ipartermékek kerüljenek alkalmazásra és fogyasztásra. Vedd még hozzá, hogy a női toalet millióféle cikkek száma iparágat foglalkoztatnak s hogy a férfitoaletre is épp a nőknek van jelentős befolyásuk s nyilvánvalóvá lett, hogy az ipar sorsa a női kezekben van.

Ez ki is tünt mihamar, mikor most országsszerte megindult a mozgalom a magyar ipar érdekében. Akik az ipar ügyét intézik, be is látták, hogy ennek a honi ipart támogató mozgalomnak nem lehet sikere, ha a magyar nők nem vesznek részt az akcióban, ha a mozgalomnak nem nyelik meg a magyar nőket.

Az nyilvánvaló volt, hogy a magyar nőket a mozgalomnak megnyerni nem lesz nehéz. A hazafias kérdések iránt a magyar nőknek mindenha megvolt a helyes érzékük és érzésük s nemcsak hogy nem zárkóztak el a magyar nők a hazafias mozgalmak elöl, de még ők jártak elöl jó példával. Nem is az volt a kérdés, hogy meg lehet-e nyerni a magyar nőket a mozgalomnak, hanem az a mód, amelyen a magyar nők

csakugyan hathatósan támogathassák a magyar ipart.

Akik az iparpártolási mozgalmat intézték, szerencsés ideával láttak munkához. Ez a szerencsés idea az volt, hogy társadalmi mozgalmat kell indítani a magyar nők közt, olyan mozgalmat, amelyben egyesülnek a társadalom legkülönbözőbb elemei és rétegei. Ez ideának még az a szerencsése is akadt, hogy e társadalmi mozgalom élére annak a férfinak hitvese állott, aki állásánál fogva intezője a magyar ipar ügyének. A volt kereskedelemügyi miniszter felesége, Hegedüs Sándorné vezeti a magyar nők iparmozgalmát s ő volt az, aki vendégszerető házában maga köré gyűjtötte a székesfőváros társadalmának buzgó nőit, hogy szakavatott férfiak vezetése mellett megállapítsák a módozatokat, amelyeken a magyar nők a magyar ipar ügyét szolgálhatják.

Mi az egész iparakeziót — őszintén megmondjuk — csak úgy tartjuk sikerre vezethetőnek, ha ez nemcsak a szakembereknek akciója, hanem a társadalomé. Azt láttuk eddig, hogy az iparosok intézték és vezették ezt a mozgalmat, ők tartották benne a lelket. Pedig épp ő értük volna az egész mozgalom. Bármilyen hatalmas hullámokat vetne is tehát az ő mozgalmuk, nem láthatjuk benne a siker garanciáit, mint-hogy épp ők azok, akik a pártfogásra rászorultak.

Hiába volna hát eltelve a magyar iparos a honi ipar jelentőségétől, ezzel még nem szerezne piacot a maga készítménye-

nyének; hanem épp arról kell gondoskodni, hogy a nagyközönséget, más szóval a társadalmat töltse el a magyar ipar iránt való érdeklődés.

Az akció helyes irányának első igazi jele tehát a magyar nők mozgalma volt, mely mozgalom azoké, a kik az iparcikkek kelendőségének irányítói. És úgy látjuk, hogy e komoly szándékkal és hazafias ambícióval eltelt magyar nők csakugyan társadalmi propagandát akarnak keresztülvinni, olyan propagandát, melynek az a célja, hogy a köztudatba átvigye a magyar ipar fogalmát, hogy a házi tűzhelynél is adjon menedéket a magyar ipar számára. Ha ez a propaganda komoly és tartós lesz, az újabb nemzedékek már abban a tudatban fognak felnőni, hogy a magyar ipar pártolása valami természetes, valami magától értetődő kötelesség. Megtudja ez a női propaganda teremteni azt, hogy a magyar ipar pártolása nem lesz amolyan különleges esemény, a melyről érdemes a lapokban is írni, hanem a rendes, mindennapi élettel velejáró dolog.

Bármennyire büszkék is vagyunk azonban a magyar ipar eddigi fejlődésére, nem téveszthetjük szem elől azt a szempontot sem, hogy a magyar nőknek a magyar ipar pártolása némi áldozatukba is fog kerülni. Egy s más magyar iparcikk tagadhatatlanul nem oly kiváló kivitelű, mint a külföldi.

De mi a magyar iparpártolásban a főszerepet nem is a különleges, finomabb kivitelű cikkekre kívánókat helyezni. Mi éppen azt szeretnők látni, hogy a kisebbszerű

Tárca.

Feketehegyen.

Hallgatom a fenyves erdő
Haragos zúgását,
Hallgatom a könyhüllató
Patakok sirását.

— Miért zúgysz úgy, fenyves erdő?
Mért szived haragja?
Oh, mért omlik mindörökké
Szemed könypatakja?

— Zúgok, sirok, mert fölöttem
Mindig felhő száll át...
Nem szereti már a magyar,
Mint rég a hazáját!

Nincs a szive, mint a fának
Ide gyökerezve:
Egyre több-több vándorol ki
Messze idegenbe.

Hogy nem szakad meg a lelke
Búcsu-harangszónál!

Hogy nem drágább a honi rög
Minden földi jónál!

Az én fámát csak a vihar
Tépheti ki innen...
Ki elhagyja a hazáját,
Elhagyja az Isten.

Pósa Lajos.

Utazási emlékek.

Irtó: Perjéssy Lajos.

Thos Cook világotutazási vállalatának emberei Bécsben, a Szent-István templom mellett lévő irodájukban megfelelő csinos summácska lefizetése után kezünkbe nyomták az ő zöld kötéses jegyfűtetüket és megadták a módot, hogy vasuton, hajón több ezer kilométer földet járjunk be, fel egész az északi tenger vidékeig. Hogy mit jelent az az utazóra nézve, ha Cook vedzárnyai alá menekül, és az ő terve szerint járja be a nagy világot, azt csak az tudja kellőleg méltányolni, a ki ilyen nagyobb utazásban részt vett.

Cook mindenütt jelen van, és mindentudó. Ha valamiben fennakad az utazó, ha kéte-lyek merülnek fel, Cookba veti bizalmát. — Ha Cook így vagy amúgy igazít el — akkor biztos az utazó, hogy helyesen jár el.

Diákjainkkal, azokkal a Tisza partjainál született kedves, előzékeny és mindenkor jó kedvű fiúkkal pár nap alatt Bécs nevezetességeit megtekintve, a Práter „Nagy kereké”-ről a környéket is megismerve hamarosan elhagytuk Ausztriát és Passzaunál léptünk a németek földjére. A bajor financz igen udvariasan bánt el velünk, jóformán meg sem tekintette a pakk-taskák tartalmát. A vasuti vendéglőben a csinos bajor lányok, daczára hogy reggel nyolcz óra tájban érkezünk meg — ugyancsak kinalgatták a bajor sört, de mi akkor még nem igen követük a többi vendég példáját, a kik, a reggeli mellé is sört isznak.

Passzaunak remek fekvése van, a gyönyörű tájék festői romok. Harom folyó partjai mellett fekszik a város, mint a németek találosan mondják „a Duna Koblenz”-e. Az Inn mely itt 50 méterrel szélesebb a Dunánál (290 m.) abban az időben ugyancsak aradt volt és elborította a vidéket, visszaszorította a kedves Ilyet, melynek partja mellett magasan kiemelkedve uralja Oberhausz vára a három folyó összetalalkozó helyét.

Passzautól felfelé Vilshofen-ig a Duna partja mellett haladtunk, majd átlépve a szöke vizu B a r t, érintve a Duna mellett fekvő Straubinget, déli Bajorország legtermékenyebb vidékein haladva, közeledtünk Regensburg felé.

Ebben a körülből 40 000 lakóssal bíró városkában sok a történelmi nevezetesség régi

mindennapi cikkekben keressék a magyar nők a magyar ipari termékeket. Epp azokat a cikkek, melyek nagy mennyiségben, általánosan kelnek, a melyek közszükségletet képeznek, ezeket a cikkek szereti a külföld szállítani, mert ezek a cikkek biztosítják a nagy forgalom folytán a nagy nyereséget. Ezért az volna a fontos, hogy a legközségesebb, legegyszerűbb, talán csak egy-két fillér értékű cikkek készüljenek idehaza s az ezekért való pénz maradjon meg idehaza s ne vándoroljon külföldre mint ezidáig. Majd ha ilykép meg fog erősödni a magyar ipar, fokról-fokra ki fog fejlődni iparunk odáig, hogy a legfinomabb iparcikkek is idehaza lesznek termelhetők; egyelőre azonban arra kell törekednünk, hogy a már meglevő iparágakat fogadja a magyar társadalom pártfogásba.

Nem mondtuk ezekkel azt, hogy a művészből magyar ipart ne támogassuk teljes erélyvel. Sőt ellenkezőleg: a meglevő magyar műipart fokozott erélyvel kell támogatnunk, de tendenciánk mégis az legyen, hogy azokat a cikkek állítsuk elő és terjesztjük, a melyekre milliókat költünk, vagyis a nagyarányú használat cikkei.

Akik a magyar nők iparmozgalmát intézik, bizonyára rég felfogták e szempontokat. Nem is kételkedünk, hogy e lelkesen és komolyan megindult mozgalom tartós és eredményes is lesz.

NAPI HIREK

Kinevezés. Mint a hivatalos lapból értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr, kinevezte Tholt Pal urat, ki már több ideig itt Verseczen működött az itteni főreáliskola rendes tanárjává. Gratulálunk!

Kéztogó. Mint értesülünk, városunk születettje, dr. Schmitz Rezső honvédhadnagy úr, hadbíró mult héten eljegyezte Oraviczán Dorn Irma kisasszonyt, Dorn József, bázsi m. kir. postamesternek és nejének szül. Becker Irmá-

templom melyek közül leginkább meglepett benünk a VII-ik században alapított St. Emerán benediktinus kolostornak a XII-ik századból eredő bazilikája, melyen azonban a renoválásnál sokat rontottak. Igen szép a Szt. Péter Dom, az Ulrichstemplom, melyek tiszta csúcsives stílusúak.

Regensburgnál a mi hatalmas Dunánk még jelentéktelen folyónak látszik. Hatalmas kőhid vezet át rajta, melyet még 1133-ban építettek.

Igen szépek Regensburg czimeres házai, a sok régi lovag torony.

Megnéztük a Thurn-Taxis herceg szép palotáját is, a melyre bizonyos szeretettel tekintettünk tudván, hogy időnként magyar nők lakik benne, a mi rajongásig szeretett József főherczegünk leánya.

Regensburg nagy sörházának nyitott verandáján ettük meg az első ebédet a bajorok földjén. Nagy társaságunkat az udvarias vendéglős kintető előzékenységgel maga fogadta, és sok fogásból álló ebéddel kedveskedett. Diákjaink, de meg magunkat is ott a forrásnál ugyan-csak fogyasztottuk a barna bajor sört.

Regensburgtól pár órányira a Duna partján 400 méter magas hegyen emelkedik a Wallalla. Az épület alapját 1830-ban vetette meg Lajos király. Tizenkét évig építették a koloszust, melyről a németek méltó büszkeséggel mondhatják „der Tempel deutscher Ehren“. A 75 méter hosszú és 35 méter széles tisztán márványból épült művek szinte másolata az Atheni Pantheonnak. A sötét tölgyekkel fedett háztérből a bajor alpok nyulványairól méltóságosan tekint a Duna és Izár völgyei felé. Aranyai nemesek, megkapók, az erőt a hatalmat fejezik ki hatalmas márvány tömbjei, melyek között vannak 300 métermázsá súlyak is.

Az épület homlokzatán Swanthaler remek-

nak bájos és szeretetre méltó leányát. Öszintén kívánunk szerencsét a fiatal jegyespárnak.

Kinevezés. Greszler Gyula úr, városunk születettje, kineveztetett a nagyenyedi református gimnáziumhoz a francia és német nyelv rendes tanárává. Gratulálunk!

Esküvő. Hétfőn szeptember 7-ikén délután 4 órakor Baltres Henrik úr Erkedről oltárhoz vezeti özv. Hantschke Julianak szeretetreméltó leányát, Kornéliát az itteni evangélikus imaházban. Az ég áldását kérjük e frigyre!

Eljegyzés. Polgártársunk Watz Róbert úr itteni fiatal hentesmester eljegyezte csütörtökön Bauer Lajosnak szép és szeretetreméltó leányát, Mariskát Alibunárról. Kívánjuk, hogy a fiatal pár teljes boldogságot találjon!

Városi képviselők választása. Ma egy hete választottak meg hosszú készülődés után a város atyáit. Megválasztottak: Az I. kerületben: Nikolics Acza, Drágics Sándor, Petrovics György, Andrejevics Giga, Popov György és Kamenarszky Péter. A II. kerületben: Bogoszlavjevics Nika, Cveics Száva, Popovics Zsiva, Rancsin János és Baics Koszta. A III. kerületben: Behr István, Köszl Sebestyén, Schmidt János és Geiger József. A IV. kerületben: Hönig Ferencz, Löffl Máttyás, Köszl Ádám, Ditsch Ferencz és Gettmann Péter. Az V. kerületben: Rottler Ferencz, Bodó Lajos, Gettmann János, Mahler János, Wamsler János és Veronics József. A VI. kerületben: Rieger János, Kamenarszky Száva és Kirchner Ernő.

A városi muzeumot mult csütörtökön dr. Wosinsky M., orsz. muzeumi felügyelő, tüzetesen megvizsgálta. A gazdag gyűjtemények, melyeket most helyszűke miatt alig lehet hozzáférhetővé tenni és kiállítani, energikus felszólalásra indították őt, a külön muzeumi épület szerzését sürgetvén. A felügyelő úr azonban nem maradt csupán csak a szép bűzditő szónál, hanem tekintélyes állami szubventiót is helyezett kilátásba arra az esetre, hogy ha a terv megvalósulna.

Betörés. Ő Felsege születésnapjásak előestéjén valamely elszánt suhancz kihasználta az alkalmat és éppen a faklyásmenet ideje táján, körüljáratta enyves kezét a főtéren lévő Untergutsch-féle fűszeres boltban. A tolvaj bizonyára már jókor belopódzott a házba és csak akkor látott munkához, a mikor a kaput már becsuk-

márványszobor csoportozatai vannak elhelyezve, Germánia és Hermannschlacht.

Az épület belseje vörösbarna márvánnyal fedett. Szinezett Walkurók mint Karyatidék tartják a hatalmas parkányzatokat.

A friesek mezején Wagner mester remek műve vonul végig, ábrázolván a Germánok életét a kereszténység behozataláig. Hatvannégy márványablán a német nagyjainak nevei vannak megörökítve. (Köztük a Nibelungének szerzőjének, a Kölni dom építőjének neve) számtalan márványmellszobor között.

A bejáratnál szemben lévő Opisthodomos jóniai oszlopai előtt van felállítva I. Lajos király márványszobra.

Az épület belseje is mélyen meghatja az emberi lelket.

Nekünk magyaroknak — ott állván a márvány és aranytól csillogó csarnok alatt — éppen úgy mint midőn a Rajna partján emelkedő Niederwaldi nemzeti emléket, vagy Koblenzben a Nagy Vilmos emléket a számtalan „Siegedenkmal“okat szemléltük — a mi elhagyott édes Anyánk, a mi magyar hazánk jutott eszünkbe.

Látván a nagy német nemzet előhaladását, látván a fennen lobogó nemzeti érzést, a sok drága emléket, azt a lelkesedést, melylyel a német földön a német hazafias érzés mindenre ranyomja a nemzet jellegét, a németek erős sovínisztasága követendő példa lett előttünk, hogy odahaza a mi édes magyar hazánkban törekedjünk mi is szívvel lélekkel arra, hogy „a magyar földön legyen minden magyar“, éppen úgy mint a hogy a német nemzet fiait lelkesítik a mult emlékei, a mi hazánk ezeréves dicső múltjából merítsünk mi is erőt, kitartást és bátortást a jövőre nézve.

(Folytatása következik.)

ták és ő zavartalanul működhetett a külömben is majdnem lakatlan házban. Az udvarban áttörte az üzletnek erős téglafalat és akkora lyukat vágott magának, hogy kényelmesen ki- és bebújhatott rajta. Bent a boltban aztán először nekilátott a pénzes fióknak, de szerencsért nem hagytak volt ottan egyebet, csak egy táliban 2-3 forint értékű rézpénzt. Ezen csalódás miatt nagyon elkeseredhetett a legény; a tálat földhöz teremtette, kiürítette egy zsákból a borsot, teletömte azt mindenféle jókkal, még szivarral is, aztán nagy búsan odább állt. A kaput kénytelen volt sajátkezüleg kifeszíteni. A gyánu két faczér kereskedőre iranyul, a ki hosszabb ideig lődörgött a városban, többféle stiklit is vitt végbe és a betörés utáni reggelen elutazott Verseczről. Meglehet, hogy sikerül őket elcsipni. Méltán czodálkozással kérdezhetné egy idegen, vajjon hogyan lehetséges az, hogy semmiféle éjjeli őr nem vette észre se a felbontást, se a kapukifeszítést? De a beavatott ember tudja, hogy Versecz városának mindössze csak két éjjeli őre van, és az a két őr valóban nem képes a város egész területére felügyelni. Már itt volna az ideje, hogy az éjjeli közbiztonságra nagyobb súlyt fektessünk.

Sportünnepély. A verseczi tornaegyesület f. hó 27-én d. u. fél 5 órakor a volt kiállítás területén épült új versenypályáján megnyitó ünnepélyt rendez. Lesznek szabadgyakorlatok, egyéni versenyek és végül foot-ball mérkőzés. A gondosan összeállított részletes program a verseny alkalmával a pénztárnál lesz kapható. A verseczi hölgyek díja — melyhez a gyűjtés már régen megindult — ezúttal még nem kerül eldöntés alá, hanem csak a lugosi sport-club labdarugó csapatával szeptember hó elején megejtendő foot-ball mérkőzéskor. Helyárak: szamozott ülőhely 1 kor., állóhely 60 fill. Jegyek előre válthatók a Kirchner-féle könyvkereskedésben. Már most is felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét ezen ünnepélyre és reméljük, hogy méltó módon fogja támogatni és pártolni városunk fejlődő sportéletét, úgy hogy a jövőben többször lehessen alkalmunk ily nemes élvezetben részesülni.

A beiratások a jövő 1903-4-iki tanévben a községi népiskolánál f. é. szept. hó 1., 2. és 3-án történnek. Az 1868. évi 39. t.-cz. 1. §-a értelmében a szülők és gyámok kötelessége gyermekeiket a 6. életév kezdetétől a 12. életév betöltéséig a mindennapi rendes iskolába küldeni. Szintén a népiskolába felvétetni óhajtó tanuló kötelessége keresztlevéllel kimutatni azt, hogy az előirt életkort már elérte. Azon tanulók azonban, kik a 12. életévüket már túlhaladtak, a fent nevezett törvényzikk értelmében kötelesek 15. életévük betöltéséig a gazdaisméltó iskolát látogatni; ezeknek felvétele is a fent nevezett napokon történik. — A beiratások a népiskolai épületben (Fehértemplomi út) tartatnak. Figyelmeztetjük tehát a szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket a meghatározott napokon vétessék föl az iskolába, nehogy egyes késedelmezők a tanév kezdetét zavarják. Szeptember hó 4-én reggel 8 órakor a helybeli róm. kath. egyházban ünnepélyes istentisztelet, „Veni sancte“ lesz, melyen minden tanulóknak részt kell vennie. A rendes előadások szeptember hó 5-én kezdődnek.

Iskolai értesítés. A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott magán, elemi fiúiskolában az 1903/904 tanévre szóló beiratások folyó hó 26-án kezdődnek. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik.

Mayering Emma nyilvánossági joggal felruházott leánynevelő intézetében — Verseczen főtér 4 szám — a beiratások az 1903-1904-iki tanévre augusztus 26-án kezdődnek s naponként délelőtt 9-12 és délután 2-6 óráig eszközöltenek. Tandíj a bejárótanulókért az elemi osztályokban 6 kor. a polgári osztályokban 12 kor. fizetendő havonként. Zongora-oktatást havi 12 koronáért nyernek, magánórát a francia nyelvben havi 6 koronáért. Az oktatás szeptember 1-én kezdődik. A beiratások felvétele érdekében szivesen ad felvilágosítást az egész szünidő alatt naponként és a tanévben is Mayering Emma igazgatónő.

A városi közkönyvtár (Fehértemplomi út, közs. fiúiskola) ma d. u. 2-4 óraig nyitva van.

A vattinai régiségek kiállítása a közs. fiúiskola rajztermében ma d. e. 8-12 óraig utolszor szabad bemenet mellett megtekinthető.

A verseczi „munkás-dalegylet“ f. hó 20-án csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott. A napirend első pontja új elnöknek a megválasztása volt. Az eddigi elnök, Thurn János úr ugyanis állásáról leköszönt, az ő helyébe választották meg új elnöknek Gettmann Péter urat. Az elnökválasztás után pedig a közgyűlés egyhangulag a dalegylet tiszteletbeli tagjává választotta Kirchner Ernő urat, ki az egylet érdekében már többször szerzett érdemeket.

Táncvizsga. Csütörtökön tartotta meg Kovács Tivadar úr, budapesti tánc- és balletmester, a „szőlővenyigéhez“ címzett vendéglő tánctermében növendékeinek nyilvános táncvizsgáját. A szülők és a nagyszamban megjelent vendégek egyaránt elismeréssel adóztak úgy a kőrtáncok szabatos, izléses és elegáns bemutatásáért, valamint a külön táncmutatványot meglegőben, szép előadásaért. Műtánczok mutatott be: Győri Böske és Mészáros György, (Cake walk), továbbá Bakos László (szláv) végül Kremling Margit és Bakos Gyula (oroszműzeti táncz). Úgy a tót valamint az orosz nemzeti tánczot a növendékek a megfelelő eredeti díszes nemzeti jelmezekben lejtették, a mi nagyon szép látványt nyújtott és nagyban fokozta az előadások élvezetességét. Kovács urat az elért szép sikerért elkesen üdvözölték.

Méhek dühöngése. Polgártársunknak, Zoffman Károly úrnak tudvalevőleg terjedelmes szőlője van a „papkocsmá“ közelében s ugyanott tenyészt méheket is nagy számban. A múlt kedden Zoffmann úr kiküldte a kocsisát valami ügyben a szőlőbe. A kocsis a méhek közelében állt meg fogatával, de alig hogy odaért, egynehány méhraj lepte el a lovakat is, a kocsist is. A kocsisnak nagynehezen sikerült nagysietve elmenekülnie, bár ő is alaposan megszenvedett, de a két lovat a méhek annyira elepték, hogy az egyik nem sokára meg is dögölt, a másik is csak alig marad életben.

Tűzeset. E hó 21-én este leégett a szerb cséplőhelyeken Maticzky Tósnak egy körülbelül 8 korona értékű polyvarakása.

Találtatott egy csattal ellátott női öv-Tulajdonosa a főkapitányságon átveheti.

A lippai királygyakorlatok elhagyása. Budapestről jelentik, hogy közbejött akadályok miatt néhány nappal el fogják halasztani a szeptember 2-ára tervezett lippai zárógyakorlatokat. Az angol király ugyanis szeptember elején Bécsbe érkezik királyunk látogatására és minthogy ő felsége személyesen akarja fogadni uralkodótársát, ezen fejedelmi látogatás alatt Bécsben fog tartózkodni. A 7-ik és 12-iki zárógyakorlatok elhagyása miatt csak két napi késedelmet szenvednek. Eredetileg úgy volt tervezve, hogy ő felsége szeptember 2-án érkezik meg Temesváraluba, hogy a hadgyakorlatokon részt vegyen. Ezen utazás azonban az angol király látogatása miatt olyképen szenved késedelmet, hogy a király második helyett csak szeptember negyediken érkezik Temesváraluba.

A munkaszünet kiterjesztése. Ünnepnapokon és vasárnap Angliában minden csondes. Nincs zenebona, duhajkodás, láрма és a rendőri krónika sem számol be hetfőn virradóra annyi apró bűnesetről, késelésről, verekedésről, mint akár nálunk. Ennek pedig egyedüli oka az, hogy az angol ünnepnapi munkaszünet általános s még a kocsmákra is kiterjed. Ezen az idegen példaadason indult el Bereg vármegye törvényhatósági bizottsága, amely kimondotta, hogy a vasárnapi munkaszünetet a vármegye területén lévő összes kocsmákra és palinkamérésekre is kötelezőleg kiterjeszti. A vármegye egyúttal elhatározta, hogy hasonló intézkedésre kéri föl az ország összes törvényhatóságait.

Merénylet a vonat ellen. Vakmerő merénylet történt aug. 18-án reggel az Orsova felől jövő 717. számú személyvonat ellen a toplicai határban. Amikor a vonat a toplicai kanyarulathoz ért, a mozdonyvezető észrevette, hogy a sineken egy tárgy van. A vonatot rögtön meglassította a mozdonyvezető, de ekkor a toltés melletti bokrokból valóságos közapor zúdult a kocsik felé. A kovek bezúrtak több másodosztályú kocsi ablakait s nagy rémületet okoztak az utazók között, tobban meg is sérültek. A vonatot rögtön megállították és a vasúti személyzet a bokrok felé futott, ahonnan három suhancz pásztorfiú ugrott ki, akik ame-

rénylet elkövetői voltak. A három suhancz ugyanis megelőzőleg nagy kőveket hengerített a sinekre és a bokorból lesték a következményeket, mikor pedig a vonat megcsendesedett, az előre elkészített kővekkel megdobálták. A három suhancz neve Todosia Simon, Todosia Vazul és Forlovan Nikola pásztorfiúk. A merényletet pajkosságból követték el.

A nászajándék. Lakadalom után összeül a násznép és kezdi elősorolni, hogy ki milyen ajándékot vett az ifjú párnak.

— Én két igazi majolika virágvázával lettem meg őket, — mondja az egyik.

— Én hat személyre való ezüsttel, — toldja a másik.

— Mi az hozzám képest! — riad fel a harmadik.

— Mit adtal te?

— Tizenkét személyre való asztalneműt.

A számok fokozódásával fokozódik a bámulat is. Vannak azonban még mindig, a kik nem engedek letorkoltatni magukat.

— Ez mind semmi. Mi az a hat, meg a 12 személyre való ajándék? Én adtam nekik egy tea-zurót 80 személyre.

Rémhírek a hadgyakorlatokról.

Ujabb rémhíreket bacsátottak világnak a Temes megyében folyó hadgyakorlatokról. Ezuttal a „Nagyvárad“ publikálja a következőket: A nagyváradi 37-ik gyalogezredben, mely jelenleg a temesmegyei Niczkyfalva községben állomásozik, mint mély megrendüléssel halljuk, tífusz-járvány ütött ki. Eddig négyen haltak meg a pusztító kórban s számosan súlyos betegen fekusznak. A tífusz betegen kívül igen sokan vannak, a kik vérhasban betegedtek meg. Az ezredben képzelhető megdöbbenést keltett a veszedelmes járvány s nagyon el vannak keseredve a katonai vezetőség ellen, mely tudva, hogy Temesvármegyében ihatatlan a víz, érthetetlen okból majd minden évben arra a vidékre viszi nagygyakorlatra a katonaságot. Két évvel ezelőtt ugyancsak nagy tífusz-járvány dühöngött a 37-ik gyalogezred legénysége között s ekkor is az orvosok véleménye szerint a rozsvíz volt a betegség okozója. Niczkyfalván most nem szabad katonáknak a kutakból inni s a tizedik faluból fuvarokon hordják a vietet a községbe. Az ezredet alkalmasint rövidesen más faluba helyezik át. — Utana jartunk a hihetetlen rémhírek és egy Niczkyfalva községben, mint a katonai korházban mitsem tudnak a tífusz járványról. A víz pompás, friss hegyiforrás és különösen jó a nyári kacsák lehűtésére.

Nyulak halála. Kezdetét vette immár a vadász szezon. A törvény leveszi védő kezét a szegény tapsifulesekről s ma már felveri az erdők, mezők csöndjét a vadászfegyverek ropogása. Hajtók lármázzak ki a mezők vadjait bokros, bozótos rejtekeikből s tarlókon kopók csaholnak egy-egy szegény üldözött nyul nyomában. Ma már a nyulakon kívül szabad vadászni fúrjre fogolyra, fázánra tuzokra és csaszármadárakra. Visszatér a falukba újra az élet s a derék magyar, ki eddig csak a munkának élt, a mai napon felcsep Nimródnek. Vállára veszi rozsdás fegyverét s vizslájával bejárja a vadászterület minden zegét-zugát.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása). A vetőmaguzlet meglehetősen nyugodt. A forgalom a most kelendő zöldtakarmányozási magvakban is gyenge és nagyobb üzlet csakis őszi borsóban és őszi búkkonyban fejlődött ki. Szószós bikkőny valamint kaposzta repceze iránt is nyilvánult érdeklődés, de korántsem oly mértékben, mint az más évek hasonló időszakában szokott lenni. Biborhere csak gyéren kerestetik, a kinalat a termelők részéről is csökkent e cikkben Luczernamag eléggé fogyott, az új termést illető tudósítások még hiányzanak. Vöröshere magot illetőleg a beérkező jelentések eléggé kedvezőek, a szép időjárás is nagyban elősegíti a here fejlődését. Fehér heremag minőségileg igen szép mint azt a Csehországból érkező minták mutatják, de a jelenlegi arkövetelés mellett a forgalom nem igen fejlődött ki. Jegyzések nyers arakért 50 kéként Budapesten: Vöröshere 70—72 kor., Luczerna 55—66 kor., Muharmag 10—11 korona.

A gőzgépezetők és kazánfűtők vizsgálja. A gőzgépezetők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 6-án déli-eltől 9 órákor fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve, a m. kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi utca 1, szám) küldendők.

Kornélla-fürdő. A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: Gőzfürdők száma: Minden hétfőn d. e. 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig. Férfia knak: Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Hajózási menetrend. A magyar folyamés tengerhajózási társulat tudatja, hogy további intézkedésig Báziaástól Orsovára minden vasárnap, kedden és pénteken indít hajót d. e. 10 órákor. Báziaástól Belgrád felé minden csütörtökön, szombaton és hétfőn megy a hajó és pedig d. u. 2 óra 30 perczkor.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

Kirchner Ernő.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja meg tudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

50. sz. kig. 1903. Jaszenova község előljárósága.

Hirdetmény.

Alólírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy Jaszenova község határában a község közdülő utak kijelölendőek volnának. A község határa 5161 hold, mely területen vannak a község mint erkölcsi testület földjei melyek szintén kijelölendőek; továbbá a dülő utakra futó egyes gazdák földjeinek csakis szélessége jelölendő meg. Az akként teljesítendő mérnöki munkára pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazon hivatott egyének kik erre pályázni óhajtanak, hogy részletes ajánlatokat Jaszenova község előljáróságához f. hó 31-ig benyújtani sziveskedjenek.

Jaszenován 1903. évi aug. hó 15-én.

Salkovics Endre,
jegyző.

Miletics Mita,
bíró.

Szülők figyelmébe.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott tan- és nevelő intézetben Verseczen, a jövő 1903/04. tanévre fölvetetnek tanulók, kik az elemi népiskolát látogatni óhajtják; ugyabban az intézetben novendékek teljes ellátással is fölvetetnek.

A tanítást folyó évi szeptember hó 1-én kezdem meg.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

Gerő Vilmos,
isk. tulajdonos.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet,
mely több mint 500
ábrát tartalmaz

Órák,
arany-, ezüst- és
hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott egyházközségi elnökség mint iskolafentartó közhírré teszi, hogy a verseczi g. kel. szerb egyházmegyei hatóság részéről 1233 III. 57. 1903. szám alatt jóváhagyott tervek és költségvetés alapján Temes Paulison emelendő új iskolaépület építésének biztosítására 1903. évi augusztus hó 19-ik napján d. u. 2 órákor a temes-paulisi fiiskola tanteremben szóbeli és írásbeli árlejtést fog tartani.

Az építkezés költségeire engedélyezett összeg, mely kikiáltási árul is szolgál. 6525 kor. 75 fillérben van megállapítva.

Írásbeli ajánlatok 1 koronás okmánybélyeggel ellátva, a kikiáltási ár 5%-ának megfelelő bántpénz kapdán a temes-paulisi g. kel. szerb egyházközségi elnökségéhez címezve oly időben küldendők el, hogy legkésőbb az árlejtés megkezdése előtt az elnökség kezébe juthassanak.

Az írásbeli ajánlatban világosan megemlítendő, hogy ajánlattevő az árlejtési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A szóbeli árlejtésen résztvevők bántpénz fejében a kikiáltási ár 5%-át, azaz 326 kor. 28 fillért tartoznak az árlejtést vezető egyházközségi elnök kezébe készpénzben letenni.

Az árlejtés többi feltételei, valamint a tervek és költségvetés a mai naptól kezdve az egyházközség hivatalos helyiségében bármikor betekinthető.

Temes-Paulis, 1903. augusztus hó 5-en.

Az egyházközségi elnököég.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, gorsókben s más idegbajokban szenved, kérje azon tüzet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwann gyógyszerár, Frankfurt a. M.

Schicht-szappan

jegyek:

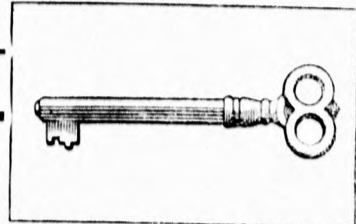
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Thierry A. gyógyszerész csodabalsamja

a legjobb diätetikus háziszser.

Emésztési zavarok, gyengeség, émelygőség, gyomorégés, felfuvódás stb. ellen, köhögéscsillapító, görösszűntető, nyálkaoldó és tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplaüveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. Thierry A. gyógyszerár a Védangyalhoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. »Csak az itt feltüntetett védjeggyel valódi.« Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

nevezett csodabalsam-ját használja, melylyel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontveszedést s nemrég egy 22 éves, nehéz rákféle betegséget teljesen meggyógyítottak.

Schutzengel-Apotheke

des A. THIERRY in Pregrada.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasak rossz természetű mellbajainál, szoptatók melkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontveszedéseknél, vágás, szúrás, lörés és fés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalma, homok, tövis, seret stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinővés, képződés, karunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, köbmgylés, a lábunk járásközben történt kisebesülése, fagyás és égőtés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fulzugas stb. stb. eseteiben. Két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindenkit, hogy óvakodjék a határséki hamisítások vévesztől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe ne van-e a fenti védjegyet és czéget: Thierry (A) gyógytára az „Órangyalhoz“ Pregradában, egéttve. Minden tégely használati utasításba van csomagolva. Valódi Centifolium-kenőcsöm utánzóit a védörvény értelmében üldözötnék, valamint a hamisítvány elárúsítóit is. Egyedül kapható:

Thierry A. Védangyal-gyógyszertára

Pregradában, Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten: Török J., Zágrábban: Mittelbach S. és Bécsben: Brády C. gyógyszerárában.

Üzlethelyiség változtatása.

Házvétel következtében áthelyeztem a Hack Róbert (Kadits)-féle házból

Könyv- és Papirkereskedésemet

az Iskola- és Petőfiutca sarkán levő saját házamba, miről van szerencsém üzlet barátaimat és mélyen tisztelt vevőimet ezennel értesíteni.

Az új, tágas és igen kényelmes üzlethelyiség lehetővé tette nekem azt, hogy raktáromat lényegesen, a kor igényeinek megfelelően nagyobbíthassam. A nagyobb költséget sem kíméltem csupán azért, hogy ne csak a bolthelyiség tetszetős külseje elégítse ki a követelményeket, hanem hogy még a vevők mindennemű kívánságainak is teljesen megfelelhessenek.

A nagyérdemű közönség figyelmébe és pártfogásába ajánlván magam vagyok kiváló tisztelettel

Kirchner J. E.-féle műintézet (Kirchner Ernő) Versecz.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.